

Αγρο Επικαιρότητα

Εξισωτικές αποζημιώσεις 2013

Οι αιτήσεις ενίσχυσης και πληρωμής, με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, θα υποβάλλονται ταυτόχρονα με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2013 είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω των αρμοδίων φορέων συμπλήρωσης και υποβολής, κατ' επιλογή του δικαιούχου.

Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού ΟΓΑ

Η υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού του ΟΓΑ θα διαρκέσει έως την Παρασκευή 14 Ιουνίου 2013. Οι δικαιούχοι των προγραμμάτων, θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στα ΚΕΠ όλης της χώρας.

Κατάρτιση ανέργων, αυτοαπασχολούμενων και υποαπασχολούμενων στον αγροτικό τομέα

Εντός Ιουνίου θα ξεκινήσει η υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων» και με δικαιούχο υλοποίησης τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού που ενδιαφέρεται να δραστηριοποιηθεί στον πρωτογενή τομέα.

Πώληση τυροκομικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές

Με νέο νόμο που ψηφίστηκε, στο εξής θα επιτρέπεται η πώληση τυροκομικών προϊόντων σε λαϊκές αγορές, εφόσον έχουν παραχθεί σε εγκεκριμένη εγκατάσταση, φέρουν σήμανση αναγνώρισης - κωδικό αριθμό έγκρισης και έχουν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της κείμενης

νομοθεσίας για την επισήμανση.

Παράταση για άδειες χρήσης νερού

Σύμφωνα με νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση, όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα χρήσης, υποχρεούνται να ζητήσουν την έκδοση άδειας χρήσης νερού για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού, μέχρι 15 Ιανουαρίου 2014.

Εγκεκριμένα σκευάσματα μαζικής παγίδευσης του δάκου και της μύγας Μεσογείου

Σύμφωνα με το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, τα εγκεκριμένα σκευάσματα με τη δραστική Deltamethrin για μεν το δάκο της ελιάς είναι η «Δακοφάκα» και η «Eco-Trar», ενώ για τη μύγα της Μεσογείου (εσπεριδοειδή, αμπέλι, μηλοειδή, πυρηνόκαρπα) η «Magnet Med».

Έκθεση Αρκαλοχωρίου

Από 19 έως 24 Ιουλίου προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί στο Εκθεσιακό Κέντρο Αρκαλοχωρίου η Παγκρήτια Αγροτική και Εμπορική Έκθεση Αρκαλοχωρίου. Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 28913-40100.

Ενισχύσεις σε περιοχές NATURA 2000

Εκδόθηκε το ΦΕΚ για τις Ενισχύσεις αγροτών που ασκούν γεωργική δραστηριότητα σε περιοχές Natura στο πλαίσιο του Μέτρου 213 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 (εξαιρούνται οι βοσκότοποι που ενισχύονται με εξισωτική αποζημίωση και για βιολογική κτηνοτροφία).

Αγρο-Επικαιρότητα

- Εξισωτικές αποζημιώσεις 2013
- Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού ΟΓΑ
- Κατάρτιση ανέργων, αυτοαπασχολούμενων και υποαπασχολούμενων στον αγροτικό τομέα
- Παράταση για άδειες χρήσης νερού
- Εγκεκριμένα σκευάσματα μαζικής παγίδευσης του δάκου και της μύγας Μεσογείου
- Πώληση τυροκομικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές
- Έκθεση Αρκαλοχωρίου
- Ενισχύσεις σε περιοχές NATURA 2000

Προϊόν του μήνα

Δέσπολο

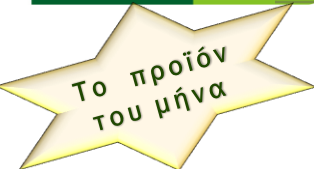
Σελ. 2-3

Θέματα του μήνα

Σελ. 4-5 - Ορθές πρακτικές άρδευσης

Σελ. 6-7 - Νέος Νόμος για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Δέσπολο

Η δεσπολιά ή μουσουλιά ή ιαπωνική (*Eriobotrya japonica*), είναι δένδρο αειθαλές με καταγωγή από την Άπω Ανατολή (Ιαπωνία και Κίνα).

Καλλιεργείται συστηματικά σε χώρες της Ασίας, στις ΗΠΑ, στη Βόρεια Αφρική και σε πολλές παραμεσόγειες περιοχές της Ευρώπης (κατεξοχήν στην Ισπανία που παράγει μεγάλες ποσότητες για τις αγορές της κεντρικής Ευρώπης), ενώ στην Ελλάδα καλλιεργείται στην Κρήτη, την Πελοπόννησο και τα νησιά του

Αιγαίου. Οι **ποικιλίες** που καλλιεργούνται εμπορικά στην Ελλάδα είναι οι Ροζενών, Τουρλωτής και Μόρφου, ενώ οι πιο αξιόλογες ξένες ποικιλίες είναι οι Advance, Champagne, Premier, Early red και Tanaka.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Οι αποστάσεις φύτευσης των δενδρυλλίων σε συστηματικούς οπωρώνες κυμαίνονται ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο υποκείμενο και μπορεί να είναι από 6 - 7 μέτρα. Σε πλήρη καρποφορία μπαίνουν από το 4ο έως 5ο έτος της ηλικίας τους.

Η δεσπολιά έχει το χαρακτηριστικό ιδίωμα να ανθίζει αργά το φθινόπωρο και μέσα στο χειμώνα, ενώ ευδοκίμει σε περιοχές με ήπιο κλίμα και υψηλές βροχοπτώσεις, αναπτύσσεται δε και καρποφορεί ικανοποιητικά σε δροσερές τροπικές ή υποτροπικές περιοχές.

Κατάλληλα για τη δεσπολιά είναι τα βαθιά αργιλλοπηλώδη εδάφη με καλή αποστράγγιση. Δεδομένου ότι είναι ευαίσθητη στα άλατα θα πρέπει να αποφεύγεται η εγκατάσταση της σε αλατούχα εδάφη και η άρδευση να γίνεται με νερό καλής ποιότητας χωρίς άλατα.

Η ποιότητα των καρπών επηρεάζεται από τους εξής παράγοντες: υποκείμενο, ποικιλία, εδαφοκλιματικές συνθήκες, θρέψη-λίπανση, κλάδεμα, αραίωμα καρπών και ανθών, αντιμετώπιση εχθρών και ασθeneιών (έντομα, φουζικλάδιο, μονίλια).

Παρόλο που η δεσπολιά είναι ένα δένδρο μέτρια ανθεκτικό στην ξηρασία, αποδίδει καλύτερα και παράγει καρπούς καλής ποιότητας όταν δε στερείται το νερό. Κατά τα κρίσιμα στάδια, όπως κατά τις περιόδους διαφοροποίησης των οφθαλμών, άνθισης και έντονης αύξησης των καρπών, θα πρέπει να υπάρχει ικανοποιητική υγρασία. Αν και οι καρποί όταν δε στερούνται νερό γίνονται μεγαλύτεροι, με καλύτερη εμφάνιση και περισσότερο σαρκώδεις, τα υπερβολικά ποτίσματα κατά την πλήρη ωρίμανση των καρπών υποβαθμίζουν την ποιότητά τους.

Για τη δεσπολιά απαιτείται κανονική λίπανση, παρόμοια με αυτή των εσπεριδοειδών. Σε δένδρα πλήρως παραγωγικά πρέπει να χορηγείται 1-1,5 κιλό λίπασμα 11-15-15 το φθινόπωρο και 0,3-0,5 κιλό θειική αμμωνία την άνοιξη σε δύο δόσεις.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

✓ Ορθολογικές βιολογικές, φυσικές και άλλες μέθοδοι χωρίς χημικά μέσα πρέπει να προτιμούνται από τις μεθόδους με χημικά μέσα, εφόσον παρέχουν ικανοποιητικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών.

✓ Τα γεωργικά φάρμακα που εφαρμόζονται πρέπει να είναι κατά το δυνατόν ειδικά για το συγκεκριμένο στόχο και να έχουν τις λιγότερες παρενέργειες για την υγεία του ανθρώπου, τους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο και το περιβάλλον.

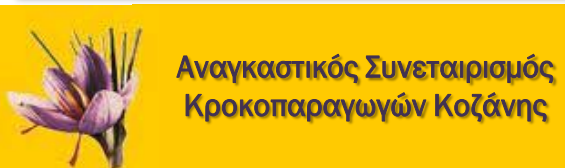
✓ Ο επαγγελματίας χρήστης πρέπει να τηρεί τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων και άλλων

μορφών παρέμβασης στα απαραίτητα επίπεδα, π.χ. με χαμηλές δόσεις, μειωμένη συχνότητα εφαρμογής ή μερική εφαρμογή, εφόσον το επίπεδο κινδύνου είναι αποδεκτό και δεν αυξάνεται ο κίνδυνος ανάπτυξης της ανθεκτικότητας στους πληθυσμούς επιβλαβών οργανισμών.

✓ Εάν ο κίνδυνος να αναπτυχθεί ανθεκτικότητα σε ένα μέτρο φυτοπροστασίας είναι γνωστός και εάν το επίπεδο επιβλαβών οργανισμών απαιτεί επανειλημμένη εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων στις καλλιέργειες, πρέπει να εφαρμόζεται η χρήση πολλαπλών γεωργικών φαρμάκων με διάφορους τρόπους δράσης.

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΜΕ ΕΠΙΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Κροκοπαραγωγών Κοζάνης

Κρόκος, ΤΚ 50010
Κοζάνη
Τηλ: 24610 63283
Fax: 24610 63620
email: sinkrokro@otenet.gr

Ο Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Κροκοπαραγωγών Κοζάνης ιδρύθηκε το 1971, απαρτίζεται από 1.000 μέλη και έχει το αποκλειστικό δικαίωμα συλλογής, συσκευασίας και διακίνησης του κρόκου. Ο κρόκος καλλιεργείται στην περιοχή της Κοζάνης από τον 17ο αιώνα. Οι τοπικοί παραγωγοί προχώρησαν το 1966 στην ίδρυση του Ελεύθερου Συνεταιρισμού Κροκοπαραγωγών, ο οποίος μετονομάστηκε το 1971 σε Αναγκαστικό Συνεταιρισμό Κροκοπαραγωγών Κοζάνης. Στην καλλιέργεια του κρόκου εργάζονται περίπου 5.000 άτομα, ενώ κάθε παραγωγός έχει την υποχρέωση να παραδίδει το προϊόν στο Συνεταιρισμό για κοινή διαχείριση. Από το 1997 ο Συνεταιρισμός έχει αποκτήσει πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας ISO 9001 και έχει αναπτύξει πιστοποιημένη βιολογική καλλιέργεια κρόκου. Επίσης, η ονομασία "ΚΡΟΚΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ" έχει καταχωρηθεί ως Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ). Ο Συνεταιρισμός συμμετέχει επίσης με ποσοστό 55% στην εταιρεία ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΡΟΚΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ ΑΒΕΕ, μαζί με την εταιρεία ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΟΡΡΕΣ ΑΕ, η οποία παράγει βιολογικά ροφήματα με κρόκο.

Νέος Νόμος για τα

Ο Νόμος 4036 «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις» αναφέρεται στη διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στα όρια υπολειμμάτων στα τρόφιμα και στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων. Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης έχει οριστεί ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) και υπεύθυνη για το συντονισμό των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του νόμου.

Άδεια διάθεσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Για τη διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά απαιτείται άδεια από τη Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ). Ο αιτών που επιθυμεί να διαθέσει ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν υποβάλλει αίτηση στη ΣΕΑ και φάκελο με όλα τα τεχνικά στοιχεία και μελέτες. Ακολουθεί η αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι πληρούνται τα κριτήρια ασφάλειας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων

Οι διανομείς γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να απασχολούν προσωπικό το οποίο να διαθέτει Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης των σχετικών θεμάτων και να παρέχουν στους πελάτες κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες για την ασφαλή χρήση.

Έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Η Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) καταρτίζει προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και συντονίζει τα αρμόδια όργανα για την υλοποίησή τους.

Σε όποιον παράγει, εισάγει ή εξαγει φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια,

όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό 396/2005, επιβάλλεται πρόστιμο από 1.000 έως 50.000 ευρώ και τα φυτικά προϊόντα δεσμεύονται. Επόμενη διάθεση στην αγορά παρτίδας φυτικών προϊόντων ίδιας προέλευσης επιτρέπεται μόνο εφόσον προηγηθεί έλεγχος υπολειμμάτων από την Αρμόδια Αρχή και διαπιστωθεί ότι τα υπολείμματα δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια. Αν διατεθούν προϊόντα στην αγορά πριν προηγηθεί επαναληπτικός έλεγχος υπολειμμάτων επιβάλλεται πρόστιμο από 1.000 έως 60.000 ευρώ.

Γενικές αρχές ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας

Η πρόληψη ή/και η εξάλειψη των επιβλαβών οργανισμών πρέπει να επιτυγχάνεται ή να υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων επιλογών, ιδίως με:

- αμειψισπορά
- χρήση κατάλληλων τεχνικών καλλιέργειας (π.χ. άροση συντήρησης)
- χρήση όπου απαιτείται ανθεκτικών ποικιλιών και πιστοποιημένου υλικού σποράς και φύτευσης
- χρήση ισορροπημένων πρακτικών λίπανσης και άρδευσης
- παρεμπόδιση της διάδοσης επιβλαβών οργανισμών με μέτρα υγιεινής (π.χ. με τακτικό καθαρισμό των μηχανημάτων και του εξοπλισμού)
- προστασία και ενίσχυση των επωφελών οργανισμών με κατάλληλα μέτρα προστασίας.

Γνωρίζετε ότι ...

στην Ιταλία από την απόσταξη των χυμών του δέσπολου παράγεται ένα αλκοολούχο ποτό που ονομάζεται *grappa di nespole* ;

Στις αρχές Μαΐου, η τιμή χονδρικής πώλησης του δέσπολου στη λαχαναγορά Αθηνών κυμαίνονταν μεταξύ 1,2 και 1,8 ευρώ / κιλό, με επικρατέστερη τιμή 1,5 ευρώ / κιλό. Αντίστοιχα στη λαχαναγορά Θεσσαλονίκης το εύρος χονδρικής τιμής ήταν 1,2 - 1,6 ευρώ / κιλό, με επικρατέστερη τιμή 1,45 ευρώ / κιλό.

ΚΛΑΔΕΜΑ & ΑΡΑΙΩΜΑ

Οι περισσότερες ποικιλίες δεσπολιάς είναι αυτογόνιμες και συχνά καρποδένουν πολύ έντονα. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνεται αραιώμα ανθών και καρπών, ακόμα και κλάδεμα για να βελτιωθεί η ποιότητα των καρπών.

Για να θεωρούνται οι καρποί καλής ποιότητας θα πρέπει να έχουν μεγάλο μέγεθος, λίγους σπόρους, μεγάλο πάχος σάρκας, εύκολη αποφλοίωση, καλά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και μεγάλη συντηρησιμότητα.

Το αραιώμα των ανθών γίνεται κατά το μήνα Νοέμβριο, κόβοντας όλη την ανθοταξία από το ύψος των δύο διακλαδώσεων της βάσης και πάνω. Όμως, επειδή η δεσπολιά ως δένδρο έχει την τάση να δένει πολλούς καρπούς, θα πρέπει να γίνεται αραιώμα καρπών το Δεκέμβριο ή τον Ιανουάριο, ανάλογα με την περιοχή, αφήνοντας 2-4 καρπούς σε κάθε καρποταξία.

Κλάδεμα γίνεται επίσης και αμέσως μετά τη συγκομιδή των καρπών (Μάιο - Ιούνιο), κόβοντας όλους τους βλαστούς που είχαν καρποφορία.

Το ΘΕΜΑ
του μήνα

ΟΡΘΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ

Η ορθολογική χρήση του νερού είναι μια αναγκαιότητα ιδιαίτερα σε περιοχές με έλλειψη υδατικών πόρων και κατεχορήν σε χρονιές με περιορισμένες βροχοπτώσεις.

Οι αγρότες συχνά αρδεύουν εμπειρικά ή άστοχα (ενίοτε και σπάταλα), με αποτέλεσμα να χάνεται μεγάλο μέρος του διαθέσιμου νερού. Συγχρόνως, η χρήση ακατάλληλων ή ελαττωματικών αρδευτικών συστημάτων έχουν σαν αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση των απωλειών των υδάτινων πόρων.

Για τους παραπάνω λόγους, η ολοκληρωμένη διαχείριση του αρδευτικού νερού προϋποθέτει:

- α) ολοκληρωμένη μελέτη του συστήματος έδαφος – φυτό – ατμόσφαιρα κατά περίπτωση**
- β) κατάλληλη επιλογή συστήματος διανομής νερού, δηλαδή μεθόδου άρδευσης.**

Η επιλογή της μεθόδου άρδευσης καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τους διαθέσιμους υδατικούς

πόρους μιας περιοχής, αλλά και από παράγοντες όπως τα είδη των καλλιεργειών, τη μορφολογία καθώς και τα εδαφολογικά χαρακτηριστικά. Γενικά, οι επιφανειακές μέθοδοι άρδευσης παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες απώλειες λόγω επιφανειακής απορροής και βαθιάς διήθησης. Λιγότερες απώλειες παρατηρούνται στα συστήματα καταιονισμού (τεχνητή βροχή), ενώ τις μικρότερες έχουν τα συστήματα μικροάρδευσης (στάγδην άρδευση).

Για την ορθολογική διαχείριση του αρδευτικού νερού η επιλογή της **μικροάρδευσης** ως μέθοδος θεωρείται μονόδρομος και έχει πλεονεκτήματα όπως:

- ✓ υψηλός βαθμός απόδοσης εφαρμογής,
- ✓ αξιοποίηση μικρών παροχών,
- ✓ οικονομία νερού,
- ✓ μείωση ανάπτυξης ζιζανίων,
- ✓ δυνατότητα εφαρμογής υδρολίπανσης.

Οι παραγωγοί οφείλουν:

- ✓ Να επιλέγουν την **μικροάρδευση** ως μέθοδο άρδευσης, ώστε να ελαχιστοποιούν την απώλεια νερού, καθώς έτσι αποφεύγεται η επιφανειακή απορροή και η βαθιά διήθηση που παρατηρούνται στις επιφανειακές μεθόδους άρδευσης.
- ✓ Να κάνουν **ορθό σχεδιασμό** του αρδευτικού δικτύου λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως την καλλιεργεία, το διαθέσιμο ή απαιτούμενο νερό, το έδαφος και το μικροκλίμα της περιοχής υπολογίζοντας βασικές παραμέτρους άρδευσης όπως δόση, εύρος και διάρκεια άρδευσης, παροχή δικτύου και διάταξη σταλακτήρων.
- ✓ Να τοποθετούν **υδρόμετρο** στο δίκτυο ώστε να γνωρίζουν και να ελέγχουν την ποσότητα νερού που χρησιμοποιούν.
- ✓ Να ποτίζουν εντός της **αρδευτικής περιόδου** (Απρίλιο - Οκτώβριο)
- ✓ Να **αποφεύγουν** την άρδευση κατά τις μεσημεριανές ώρες ή όταν η ένταση των ανέμων είναι μεγάλη, ώστε να περιορίζουν την εξάτμιση του νερού κατά την εφαρμογή.
- ✓ Να παρακολουθούν και να **συντηρούν** εγκαίρως τα αρδευτικά τους δίκτυα, καθώς και να προβαίνουν σε άμεση αποκατάσταση των ζημιών τους.
- ✓ Να εφαρμόζουν **κλαδέματα** και άλλες καλλιεργητικές τεχνικές με στόχο τη μείωση της φυλλικής επιφάνειας (άρα και της διαπνοής) και μείωση της εξάτμισης αντίστοιχα με αποτέλεσμα την μείωση των αρδευτικών αναγκών.
- ✓ Να χρησιμοποιούν όπου είναι δυνατό, **ανθεκτικές ποικιλίες** στην έλλειψη νερού, κυρίως στα κηπευτικά.
- ✓ Να καταστρέφουν τα **ζιζάνια**.
- ✓ Να τηρούν τους **κανονισμούς** άρδευσης των ΤΟΕΒ, καθώς και τα περιοριστικά μέτρα χρήσης νερού όπως ενίοτε προβλέπονται από τους ΟΤΑ.
- ✓ Να τηρούν τους **όρους** της Άδειας Χρήσης Νερού της υδροληψίας τους

Ορθές Πρακτικές σχετικές με την Άρδευση

- Εφαρμογή μικροάρδευσης – άρδευσης με σταγόνες
- Συχνός έλεγχος και συντήρηση των αρδευτικών δικτύων
- Άμεση αποκατάσταση ζημιών
- Αποφυγή άρδευσης κατά τις μεσημεριανές ώρες
- Συμμόρφωση με τους κανονισμούς άρδευσης των ΤΟΕΒ
- Τήρηση των ορίων κατανάλωσης ανά καλλιεργεία
- Άρδευση μόνο κατά τη διάρκεια των αρδευτικών περιόδων
- Έκδοση αδειών χρήσης νερού
- Συλλογή και χρήση όμβριων υδάτων (π.χ. στέγες θερμοκηπίων)
- Κάλυψη ανοικτών πηγών τροφοδοσίας (στέρνες και χωμάτινες δεξαμενές για τον περιορισμό της εξάτμισης)
- Εφαρμογή αυτοματισμών
- Τοποθέτηση υδρομέτρων και παρακολούθηση τους σε ότι αφορά την κατανάλωση
- Έγκαιρη εφαρμογή ζιζανιοκτονίας ή ανάλογων εφαρμογών με μηχανικά μέσα (χορτοκοπή, χρήση τρακτέρ)
- Υπό προϋποθέσεις, επιλογή καλλιεργειών με χαμηλές απαιτήσεις σε νερό ή/και εφαρμογή ελλειμματικών δόσεων νερού

